

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

GEOGRAFIA

Klasa II i III Gimnazjum

Przedmiotowy system oceniania z geografii w gimnazjum został opracowany w oparciu o:

Podstawę programową.

Program nauczania geografii dla gimnazjum autorstwa Marii Ewy Tuz, wydawnictwa „Nowa Era”
Wewnątrzszkolny System Oceniania

W TOKU NAUCZANIA GEOGRAFII OCENIE PODLEGAJĄ KLUCZOWE KOMPETENCJE W EDUKACJI GEOGRAFICZNEJ ZA, KTÓRE UZNAJE SIĘ:

- Czytanie map różnej treści,
- Wyjaśnianie prawidłowości występujących w cyklach astronomicznych i społecznych
- Umiejętność dokonywania planowych oraz systematycznych obserwacji,
- Umiejętność odczytywania i wykorzystywania oraz sporządzania dokumentacji geograficznej (dane statystyczne, wykresy, diagramy, ryciny),
- Umiejętność dokonywania obliczeń (odległości, różnicy wysokości, średnich temperatur, amplitudy, spadku temperatury z wysokością, wysokości słońca w różnych szerokościach geograficznych, różnic czasowych),
- Umiejętność posługiwania się słownictwem, terminologią i symboliką geograficzną,
- Wartościowanie działalności człowieka w środowisku przyrodniczym.

Wykaz umiejętności i wiadomości dla danego poziomu przedstawiony jest uczniom na początku roku szkolnego poprzez omówienie programu nauczania w danej klasie z jednoczesnym wskazaniem na kierunek pracy, częstotliwość i sposób uzyskania oceny.

1. FORMY AKTYWNOŚCI UCZNIĄ PODLEGAJĄCE OCENIE:

Wypowiedzi ustne

Prace pisemne:

- **sprawdziany** (przeprowadzone po zakończeniu działu)
- **kartkówki** (z trzech ostatnich lekcji, sprawdzające wybrane umiejętności np. odczytywanie treści mapy, graficznych sposobów przedstawiania zjawisk itp.).
- **konturówki** (sprawdzające umiejętność orientacji na mapie)

Aktywność i praca na lekcji (indywidualna i w zespołach grupowych – zaangażowanie, umiejętność komunikowania się i współpracy w zespole, korzystanie z różnych źródeł informacji, efektywność pracy).

Podstawowe umiejętności praktyczne (czytanie mapy, interpretacja rysunku, orientacja w terenie – położenie, kierunki, dokonywanie podstawowych obliczeń stosowanych w geografii; czytanie i graficzna interpretacja danych liczbowych).

Praca domowa (krótkoterminowa – zadania w zeszycie ćwiczeń, inne: polecenia z lekcji na lekcję; długoterminowa – prezentacje multimedialne i inne opracowania tematyczne do lekcji).

Aktywność obejmująca prezentowanie wyników swojej pracy w różnej formie (konkursy przedmiotowe, udział w projektach oraz innych przedsięwzięciach przedmiotowych).

Zeszyt ćwiczeń (sprawdzany pod kątem staranności, systematyczności i samodzielnego wykonania)

2. SPOSOBY OCENIANIA

Odpowiedź ustna, zadanie domowe i praca na lekcji podlegają ocenie na bieżąco, bez zapowiedzi. Ocenianie wszystkich innych form jest wcześniej zapowiadane. Dłuższe sprawdziany, z większej partii materiału – z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem

Oceny są jawne, uzasadnione i zgodne z wymogami na daną notę. Skala ocen zawiera stopnie od 1 do 6, rozszerzone o „+” i „-”.

Ocena semestralna i końcoworoczna jest średnią ważoną. Oznacza to, że każda ocena cząstkowa ma swoją wagę procentową (patrz dziennik elektroniczny).

Uczeń za aktywność na lekcji otrzymuje „+” (trzy plusy odpowiadają ocenie bardzo dobrej).

Uczeń ma prawo do zgłoszenia przed rozpoczęciem lekcji bez żadnych konsekwencji nieprzygotowania (z wyjątkiem zaplanowanych sprawdzianów, konturówek i kartkówki)

klasa II G – jeden raz w semestrze

klasa III G – dwa razy w semestrze

Nieobecność ucznia na lekcji nie zwalnia go z obowiązku jej nadrobienia

W przypadku prac pisemnych zdobyte punkty przelicza się na ocenę zgodnie z WSO.

Uczeń ma prawo poprawić ocenę ze sprawdzianu w terminie dodatkowym ustalonym przez nauczyciela. Do dziennika wpisuje się obok oceny uzyskanej ocenę poprawioną (ocena końcowa jest średnią tych dwóch ocen). Uczeń ma obowiązek poprawić ocenę niedostateczną i prawo do poprawy oceny dopuszczającą, dostatecznej i dobrej ze sprawdzianu tylko jeden raz z danego rozdziału.

Na koniec semestru i roku szkolnego nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych. Uzyskane stopnie w poszczególnych formach aktywności ucznia stanowią podstawę stopnia semestralnego

Przy wystawianiu oceny na koniec roku szkolnego uwzględnia się pracę i wyniki z całego roku szkolnego.

Wszystkie sprawy sporne, nie ujęte w PSO z geografii rozstrzygane będą zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania oraz z rozporządzeniami MENiS.

W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w nauce uniemożliwiające sprostanie wymogom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania, potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej upoważnionej do tego jednostki – nauczyciel stosuje obniżenie wymagań.

3. KRYTERIA I WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE

Ocena niedostateczna

Uczeń nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności zawartych w wymaganiach podstawy programowej – potrzebnych do kontynuowania nauki.

W szczególności: wykazuje brak systematyczności i chęci do nauki, nie posiada podstawowej orientacji na mapie, nie wykonuje zadań domowych, nie potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł, w tym treści podręcznika, nie pracuje na lekcji, nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych i praktycznych o elementarnym stopniu trudności samodzielnie, w grupie lub nawet przy pomocy nauczyciela, nie udziela prawidłowych odpowiedzi na większość zadanych mu pytań

Ocena dopuszczająca

Uczeń ma braki w wymaganiach koniecznych z zakresu wiadomości i umiejętności; opanował w stopniu elementarnym umiejętność czytania map, posiada elementarną orientację na mapie świata, Europy i Polski, posługuje się w stopniu elementarnym słownictwem i terminologią geograficzną w mowie żywej i pisanej, samodzielnie rozwiązuje i wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności, przejawia chęć i gotowość pracy i współpracy, umie wykorzystać różne źródła informacji, przy czym objawia się to jako praca odtwórcza, wskazująca na słabe zrozumienie polecenia, nadrabia zaległości, przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi na proste pytania.

Ocena dostateczna

Uczeń opanował podstawowe wiadomości i wybrane umiejętności określone podstawą programową.

W szczególności: **posiada podstawową orientację na mapie** i w przestrzeni geograficznej, poprawnie wyraża swoje myśli w prostych i typowych przykładach w mowie żywej i pisanej, **przy wypowiedzi widać nieliczne błędy, odpowiedź ustana odbywa się przy pomocy nauczyciela zadającego kolejne pytania**, samodzielnie i w grupie rozwiązuje poprawnie nieskomplikowane polecenia, **potrafi naśladować podobne rozwiązania w analogicznych sytuacjach**, wartościuje elementy działalności człowieka środowisku, poprawnie odczytuje dane z tekstu, rysunków, diagramów, tabel, przetwarza proste dane na wykresy, wykonuje wybrane, proste obliczenia stosowane w geografii, z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania sytuacji problemowych.

Ocena dobra

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności w stopniu dobrym, uwzględniającym wymagania rozszerzające.

W szczególności: pracuje systematycznie, a jego przygotowanie, choć pełne jest różne jakościowo, **posiada dobrą orientację na mapie świata, czyta ze zrozumieniem mapy tematyczne, dokonuje poprawnych interpretacji różnorodnych tekstów źródłowych, udziela zasadniczo samodzielnie odpowiedzi, choć uwidaczniają się niewielkie braki w wiedzy lub wypowiedź nie wyczerpuje omawianego zagadnienia**, wiadomości i umiejętności podstawowe są dla niego zrozumiałe, potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności tu: treści przystępne, średnio trudne, wykonuje wszystkie obliczenia stosowane w geografii, dostrzega zależności przyczynowo-skutkowe, łączy zagadnienia w logiczne ciągi, opanował umiejętność dokonywania interpretacji prostych zjawisk przedstawianych graficznie, w mowie żywej i pisanej posługuje się językiem poprawnym pod względem merytorycznym, stylistycznym i gramatycznym, potrafi wartościować działalność człowieka środowisku, aktywnie i efektywnie pracuje i współpracuje w zespołach grupowych, chętnie wykonuje dodatkowe zadania.

Ocena bardzo dobra

Uczeń w stopniu wyczerpującym opanował materiał przewidziany w podstawie programowej dla danej klasy oraz praktycznie stosuje umiejętności z zakresu kluczowych kompetencji w edukacji geograficznej.

W szczególności: **przygotowanie ucznia do lekcji jest pełne, wszechstronne oraz systematyczne, sprawnie posługuje się wiadomościami i zdobytymi umiejętnościami, podczas wypowiedzi ustnej samodzielnie potrafi interpretować omawiane zagadnienie, jego wypowiedź jest ładna, ciekawa i poprawna pod względem merytorycznym, stylistycznym i gramatycznym, samodzielnie dokonuje interpretacji treści mapy i innych materiałów źródłowych, obok prawidłowego wnioskowania przeprowadza proste analizy zjawisk, potrafi zastosować wiedzę w praktycznym działaniu, chętnie wykonuje zadania i prace dodatkowe, wykorzystuje różne źródła informacji do pogłębiania swojej wiedzy, bierze aktywny udział w przedsięwzięciach o charakterze środowiskowym, wnosi twórczy wkład w realizację zadań oraz omawianych zagadnień, pracuje nad własnym rozwojem lub bierze aktywny udział w konkursach o treściach geograficznych.**

Ocena celująca

Uczeń spełnia wszystkie kryteria ujęte w wymaganiach na ocenę bardzo dobrą, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania, a ich efekty potrafi zaprezentować innym w konkretnej formie. Jest aktywny w konkursach przedmiotowych.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny znajdują się i są dostępne dla uczniów w szkolnej bibliotece.